

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขความสำเร็จของชุมชนต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จด้านการทำเกษตรแบบเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและด้านการสร้างรายได้จากความหลากหลายทางธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ชุมชนศรีบุญเรืองและชุมชนต้นผึ้ง ซึ่งเป็นชุมชนต้นแบบเกิดการเปลี่ยนแปลงจนประสบความสำเร็จ มีอยู่ 9 ประการ คือ 1) ชุมชนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิถีการดำเนินชีวิต 2) พัฒนาการของชุมชน พัฒนาการเกษตร 3) กลไก โครงสร้างและองค์ประกอบภายในชุมชน 4) ผู้นำสมาชิกผู้ปฏิบัติการภายในชุมชน 5) นโยบายและแผนงานของรัฐ 6) ความรู้ องค์ความรู้ 7) การดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 8) แบบแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ 9) การมีเป้าหมายร่วมของชุมชน

ปัจจัยที่สำคัญแบ่งเป็น 3 ปัจจัยหลัก คือ 1. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นที่ทำให้ชุมชนสามารถเป็นชุมชนต้นแบบคือ ปัจจัยภายในของชุมชน เช่น การที่ชุมชนมีพัฒนาการร่วม มีความรู้ดั้งเดิม มีโครงสร้างผู้นำ ปัจจัยภายในเป็นปัจจัยที่ทำให้ชุมชนสามารถใช้ศักยภาพของชุมชนให้เกิดการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมาย 2. ปัจจัยเสริม ลักษณะภูมิประเทศที่เหมาะสม การวิเคราะห์สถานการณ์จากเวทีแลกเปลี่ยนภายในชุมชน รวมทั้งการประสานกับหน่วยงานรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความรู้ เทคโนโลยี ทุนที่หน่วยงานจากภายนอกสนับสนุน 3. ปัจจัยภายนอก นโยบายและแผนงานของหน่วยงาน กระทรวงของรัฐบาล เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงปริมาณและคุณภาพ

ปัจจัย 9 ประการ ปัจจัยหลัก 3 ประการและคำนึงถึงเงื่อนไข 3 ด้าน ในการเกิดการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ 1.เศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการเปลี่ยนเป้าหมายของการผลิตสู่การผลิตเพื่อเป็นรายได้ ทำให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลง 2.สังคม วัฒนธรรม เป็นเงื่อนไขที่ทำให้ชุมชนขับเคลื่อนเปลี่ยนแปลง ยังเป็นจุดแข็งของชุมชน 3.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บริบทของชุมชนที่มีลักษณะภูมิประเทศที่เหมาะสม การขับเคลื่อนเพื่อให้ชุมชนศรีบุญเรืองเปลี่ยนแปลงสู่ชุมชนต้นแบบ ปัจจัย 9 ประการ ปัจจัยหลัก 3 ปัจจัย และคำนึงถึงเงื่อนไข 3 ด้าน ให้เกิดการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยที่จะทำให้ชุมชนศรีบุญเรืองเป็นชุมชนต้นแบบด้านการทำเกษตรแบบเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยลักษณะภูมิประเทศที่เหมาะสม ที่ราบ ที่ดอน ที่นา มีลำน้ำไหลผ่าน ปัจจัยภายใน การพัฒนาผู้นำทั้งปริมาณและคุณภาพ การกำหนดเป้าหมายร่วมกันของชุมชน การพัฒนาแผนการทำเกษตรแบบเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมร่วมกัน มีแปลงต้นแบบภายในชุมชนที่สามารถเรียนรู้ได้ โดยต้องได้รับ

การสนับสนุนจากปัจจัยภายนอก องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความรู้ ทุนในการเริ่มต้นในลักษณะการทดลองปฏิบัติ และที่สำคัญกลไกภายในชุมชน กลุ่ม เครือข่ายของชุมชน การประสานเครือข่ายชุมชน ในภูมิวนเควศน์ใกล้เคียงเป็นปัจจัยที่ทำให้ชุมชนเกิดพลัง

ชุมชนศรีบุญเรืองมีปัจจัยภายนอกและปัจจัยเสริมเป็นจุดเด่น การประสานงาน การหนุนเสริม องค์กรภายนอก รวมทั้งปัจจัยเสริม การประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและในส่วนองกลไก พัฒนาการร่วมทั้งประวัติศาสตร์ของชุมชนเป็นจุดแข็ง การพัฒนาศักยภาพภายใน การเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ การพัฒนากลไกที่มีเป้าหมายร่วมกัน การวางแผนออกแบบการจัดการน้ำ จัดการระบบ เกษตรกรรม จัดการป่า โดยกลไกแกนนำจะสามารถขับเคลื่อนด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

ชุมชนศรีบุญเรืองเป็นชุมชนที่มีรูปธรรมในการสร้างรายได้จากความหลากหลายทางธรรมชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยทั้งปัจจัยภายใน ความรู้ดั้งเดิมเรื่องสมุนไพรและความหลากหลาย พืชพันธุ์ พื้นบ้าน โดยมีปัจจัยภายนอก หน่วยงานเข้าไปสนับสนุนซึ่งเป็นจุดแข็งของชุมชนศรีบุญเรือง

Abstract

The objective of this research was to study the factors and conditions to have success in achieving environmentally friendly agriculture, natural resources restoration and revenue creation on natural diversity and local wisdom basis of the role model community. The study found that there are 9 important factors that make Sri Bunrueang village and Ton Pueang village community models success and they are: 1) Wisdom about way of life were handed down from their ancestors. 2) Development of agricultural community. 3) There are informal and formal system within the whole community. 4) There are quality leaders and quantity of members who can function in a variety of works. 5) External and internal factors. 6) Exchange of knowledge internally and externally. 7) Activities are done regularly. 8) A natural resource management plan is consistent with ecosystem. 9) The community has a common goal.

Important factors are divided into three main factors: 1. The changes made to the community is to be a model community. Factors within the community, such as community development Co-op. Traditional knowledge Leadership structure Internal factors are factors that the community can use on the power of the community to come forward to achieve the goal 2. Topography appropriate factors. The analysis of the exchange within the community. Including coordination with government agencies and local government agencies, technology knowledge capital from external support 3. External factors, policies and programs of the agency. Ministry of Government, A factor that causes a change in quantity and quality.

9 Factors, 3 main factors and taking into account three aspects in terms of moving continuously makes changes on 3 things: 1. The economy is an important factor that makes a community changes. In particular, the shift of manufacturing to the production target as revenue. 2. Socio-cultural communities to change the conditions that cause community-driven change. Also the strengths of the community 3. Natural resources and the environment. Context of the community where the terrain is right. Driven to change the community for the community Sri Bunrueang. 9 factors, 3 main factors and taking into account the three conditions in a continuous motion.

Factors that make community Sri Bunrueang a master of environmentally friendly farming methods. The topography of the land, suitable upland and plains of rivers flowing through the internal leadership development both in quantity and quality. Targeting the community together. Development of environmentally friendly farming methods together. Is transformed into a prototype within the community that can be learned. It must be supported by external organizations related knowledge capital to start in a practical experiment. The key mechanism within the network of community groups.

Coordination networks in landscape ecology as close factors that make communities to have more power.

Sri Bunrueang village is dominated by external factors and factors underpinning the coordination of external organizations. Including factors Coordinating with local governments and the development of mechanisms, including the historic faith of the community's strengths. Capacity development within Learning History The clean development mechanism with a common goal. Planning, design and management Agriculture, forestry management system can be powered by a mechanism leading to the restoration of natural resources.

Sri Bunrueang village is a substantial community with generating revenue from a variety of natural and local. The internal factors like Traditional knowledge of herbs and diversity of native vegetation. The external factors like Agencies which support the strengths of the Sri Bunrueang village.

Keywords: Local Knowledge, Adaptation, Natural regeneration

